

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การละเมิดสิทธิเด็กในครอบครัวนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น
 ในจังหวัดสมุทรปราการ

ชื่อและนามสกุล นางสาวฉันทนา คุณาวุฒิ

วิชาเอก การพัฒนาครอบครัวและสังคม

สาขาวิชา มนุษยนิเวศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

อาจารย์ที่ปรึกษา 1. รองศาสตราจารย์รัชนิกร โชติชัยสถิตย์
 2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อมรรัตน์ ภิญโญอนันตพงษ์

วิทยานิพนธ์นี้ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 27 พฤษภาคม 2556

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์วันทนี วาสิกะสิน)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์รัชนิกร โชติชัยสถิตย์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อมรรัตน์ ภิญโญอนันตพงษ์)

..... ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษา
(ศาสตราจารย์ ดร. สิริวรรณ ศรีพหล)

ชื่อวิทยานิพนธ์ การละเมิดสิทธิเด็กในครอบครัวนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น

ในจังหวัดสมุทรปราการ

ผู้วิจัย นางสาวฉันทนา คุณาวุฒิ รหัสนักศึกษา 2517000747 **ปริญญา** คหกรรมศาสตรมหาบัณฑิต

(การพัฒนาครอบครัวและสังคม) **อาจารย์ที่ปรึกษา** (1) รองศาสตราจารย์รัชนิกร โชติชัยสถิตย์

(2) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดร.อมรรัตน์ ภิญโญอนันตพงษ์ **ปีการศึกษา** 2555

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) ประสิทธิภาพการถูกละเมิดสิทธิเด็กโดยบุคคลในครอบครัวของเด็กนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดสมุทรปราการ (2) วิธีการจัดการปัญหาของเด็กนักเรียนที่ถูกบุคคลในครอบครัวละเมิดสิทธิ (3) ผลกระทบที่เกิดขึ้นหลังจากการถูกละเมิดสิทธิ

กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาคือ เด็กนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ที่ถูกละเมิดสิทธิ จำนวน 151 คน ในจังหวัดสมุทรปราการ คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ

ผลการวิจัยพบว่า (1) กลุ่มตัวอย่างถูกละเมิดสิทธิทั้งด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ด้านเพศ และการถูกละเลยทอดทิ้ง ส่วนใหญ่ถูกละเมิดในระดับนาน ๆ ครั้ง แต่พบมากที่สุดคือถูกละเมิดสิทธิ ด้านจิตใจ รองลงมาคือ ด้านร่างกาย (2) กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีวิธีการจัดการปัญหาหลังถูกละเมิดสิทธิโดยการปิดเรื่องเป็นความลับหรือคิดหนีออกจากบ้าน หน่วยงานที่กลุ่มตัวอย่างไปขอรับความช่วยเหลือมากที่สุดคือสถานitäรรว วิธีการช่วยเหลือของหน่วยงานคือ ช่วยด้านการแจ้งความดำเนินคดี และ (3) ผลกระทบที่เกิดขึ้นกับตัวนักเรียนมากที่สุดหลังจากการถูกละเมิดสิทธิ คือผลกระทบทางด้านจิตใจ ได้แก่ เศร้า เสียใจ โกรธเกลียด ซิงซัง ซึมเศร้า คิดฆ่าตัวตาย ผลกระทบอื่นๆ ได้แก่ ด้านการเรียน ด้านครอบครัว

คำสำคัญ เด็ก ครอบครัว การละเมิดสิทธิเด็กนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น

Thesis title:Child Abuse in the Families of Secondary School Students
In Samut Prakan Province

Researcher:Miss Chantana Kunawut; **ID:** 2517000747;

Degree:Master of Home Economics (Family and Social Development);

Thesis advisors: (1) Rutchaneekorn Chotchaisathit, Associate Professor;
(2) Dr. Amornrat Pinyoanantapong, Assistant Professor; **Academic year:** 2012

Abstract

The purposes of this research were to study (1) the child abuse experiences as committed by family members in the families of secondary school students in Samut-prakan province; (2) the methods for managing the problems after being abused as employed by the abused students; and (3) the impacts on the students after being abused.

The research sample consisted of 151 purposively selected secondary school students who were abused by family members in Samut-Prakan province. The employed research instrument was a questionnaire. Statistics employed for data analysis were the frequency and percentage.

Research findings revealed that (1) members of the research sample were abused in various ways including physical abuse, mental abuse, sexual abuse, and being neglected; the majority of them were abused at the infrequent level with the most prevalent abuse being the mental abuse, followed by the physical abuse; (2) the majority of members in the research sample employed the post-abuse management methods of keeping the secret of being abused or thinking of escaping from their homes; the work agency that the abused students went to ask for help most often was the police station; and method employed most often by the work agency for helping the abused students was taking legal actions on the cases; and (3) the most prevalent impact on the students after being abused was the mental impact including the miserable feeling, sadness, anger, hatred, being depressed, and the thinking of committing suicide; while other impacts were those on their school learning and on their family.

Keywords:Child, Family, Child abuse, Secondary School Students

กิตติกรรมประกาศ

การทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก รองศาสตราจารย์ รัชนิกร โชติชัยสถิตย์ อาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งท่านได้กรุณาตรวจพิจารณา งานวิจัยรวมทั้งให้คำแนะนำ ข้อคิดเห็น การแก้ไขและปรับปรุงงานวิจัยมาโดยตลอด ด้วยความเอาใจใส่และให้กำลังใจอย่างดียิ่ง นับตั้งแต่เริ่มจนเสร็จสมบูรณ์และศาสตราจารย์ดร.อมรรัตน์ภิญโญ อนันตพงษ์อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่ให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะเพื่อให้งานมีความสมบูรณ์ขึ้น ผู้วิจัยซาบซึ้งในความกรุณาของท่านและกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัย ขอขอบคุณคณะกรรมการสอบทุกท่าน ขอขอบคุณคณาจารย์และนักเรียนของโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างทั้ง 9 โรงเรียน ที่ให้ความร่วมมือและช่วยเหลือเป็นอย่างดี

นอกจากนี้ ขอขอบคุณคุณพ่อคุณแม่ น้อง ๆ เพื่อนนักศึกษารวมทั้งกัลยาณมิตรทุกท่าน ที่มีส่วนในการสนับสนุนและช่วยเหลือเป็นอย่างดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งกำลังใจที่มีให้แก่ผู้วิจัยตลอดมา รวมทั้งผู้มีพระคุณอีกหลายท่านที่ไม่ได้กล่าวนาม ณ.ที่นี้ ที่ได้ให้ความช่วยเหลือในหลายปีที่ผ่านมา จนทำให้การศึกษาในครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ฉันทนา คุณาวุฒิ

พฤษภาคม 2555

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	4
กรอบแนวคิดการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	7
นิยามศัพท์การวิจัย	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย	8
บทที่ 2 การทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
แนวคิดเกี่ยวกับครอบครัว	10
แนวคิดเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิเด็ก	16
สิทธิเด็กในระดับสากลและสิทธิเด็กตามกฎหมายไทย	31
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิเด็ก	34
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	38
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	44
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	44
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	47
การเก็บรวบรวมข้อมูล	49
การวิเคราะห์ข้อมูล	50
จริยธรรมการวิจัยและการพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง	50
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	51
คุณลักษณะส่วนบุคคลและครอบครัว	50
ประสบการณ์ของนักเรียนในการถูกละเมิดสิทธิ	61

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
วิธีการจัดการปัญหาของเด็กนักเรียนภายหลังการถูกละเมิดสิทธิ	73
ผลกระทบที่เกิดขึ้นหลังจากนักเรียนถูกละเมิดสิทธิ	78
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	82
สรุปผลการวิจัย	82
อภิปรายผล	86
ข้อเสนอแนะ	92
บรรณานุกรม	93
ภาคผนวก	100
แบบสอบถาม	102
ประวัติผู้วิจัย	113

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 3.1	จำนวนประชากรของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยม เขต 6 จังหวัดสมุทรปราการ	45
ตารางที่ 3.2	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมเขต 6 จังหวัดสมุทรปราการ จำแนกตามระดับชั้น	46
ตารางที่ 4.1	จำนวนและร้อยละของคุณลักษณะส่วนบุคคลและครอบครัว ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นจังหวัดสมุทรปราการ	52
ตารางที่ 4.2	จำนวน ร้อยละและระดับการถูกละเมิดสิทธิเด็กในครอบครัว นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดสมุทรปราการ (ด้านร่างกาย)	61
ตารางที่ 4.3	จำนวน ร้อยละและระดับการถูกละเมิดสิทธิเด็กในครอบครัว นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดสมุทรปราการ (ด้านจิตใจ)	64
ตารางที่ 4.4	จำนวน ร้อยละและระดับการถูกละเมิดสิทธิเด็กในครอบครัว นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดสมุทรปราการ (ด้านเพศ)	66
ตารางที่ 4.5	จำนวน ร้อยละและระดับการถูกละเมิดสิทธิเด็กในครอบครัว นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดสมุทรปราการ (การถูกละเลยทอดทิ้ง)	70
ตารางที่ 4.6	จำนวนและร้อยละของวิธีการจัดการปัญหาการถูกละเมิดสิทธิ	74
ตารางที่ 4.7	จำนวนและร้อยละของผลกระทบที่เกิดขึ้นหลังจากที่นักเรียนถูกละเมิดสิทธิ	78

ญ

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย..... 6

